

# OPENBAAR MINISTERIE

College van procureurs-generaal  
Voorzitter

Postbus 20305, 2500 EH Den Haag

Ministerie van Justitie en Veiligheid  
Directie Wetgeving  
Postbus 20301  
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Prins Clauslaan 16  
2595 AJ Den Haag  
T +31 88 699 11 00  
www.om.nl

Datum 27 november 2023  
Onderdeel Afdeling Kwaliteitontwikkeling, advisering en toetsing  
Ons kenmerk PaG/KOAT/19481  
Uw kenmerk 4912573  
Onderwerp Advies

Bij beantwoording de datum en  
ons kenmerk vermelden.

Geachte (...),

Bij brief van 2 oktober 2023 heeft u namens de minister voor Justitie en Veiligheid het College van procureurs-generaal gevraagd te adviseren over het besluit tot technische aanpassing van diverse algemene maatregelen van bestuur in verband met de Wet seksuele misdrijven. Met de Wet seksuele misdrijven worden enkele nieuwe strafbaarstellingen geïntroduceerd. Bovendien wordt de zedentitel opnieuw ingericht waardoor de al bestaande seksuele misdrijven onder een gewijzigd artikelnummer worden opgenomen in het Wetboek van Strafrecht. Vanwege deze wijzigingen is het noodzakelijk de verwijzingen naar de seksuele misdrijven in diverse algemene maatregelen van bestuur aan te passen.

In de nota van toelichting staat dat het de bedoeling is dat het besluit inhoudelijk zoveel mogelijk aansluit bij de huidige regelingen in de verschillende algemene maatregelen van bestuur (hierna: amvb's). Tegelijkertijd wordt ook benoemd dat in bepaalde gevallen de reikwijdte van de amvb's in beperkte mate zal worden gewijzigd als gevolg van de aanpassing. Het College begrijpt dat een inhoudelijke wijziging van amvb's een ander soort voorbereiding vraagt dan een technische aanpassing. Niettemin rijst de vraag of de inhoudelijke wijzigingen die met de Wet seksuele misdrijven worden aangebracht in het Wetboek van Strafrecht ook niet zouden moeten leiden tot een inhoudelijke doordenking van het toepassingsbereik van de amvb's waarin naar de vernieuwde en nieuwe strafbaarstellingen wordt verwezen.

Concreet doet het College in het kader van de nadere doordenking van het toepassingsbereik van de amvb's twee verzoeken. In de eerste plaats acht het College het wenselijk dat wordt nagedacht over de gevolgen die de Wet seksuele misdrijven heeft voor het Besluit internationale verplichtingen extraterritoriale rechtsmacht. In dit Besluit wordt verwezen naar de artikelen 33 tot en met 40 van het op 11 mei 2011 te Istanboel tot stand gekomen Verdrag van de Raad van Europa inzake het voorkomen en bestrijden van geweld tegen vrouwen en huiselijk geweld. Het College acht het waarschijnlijk dat de strafbaarstellingen voor onder meer schuldaanranding (artikel 240 Sr), schuldverkrachting (artikel 242 Sr) en de strafbaarstelling van misbruik maken van seksueel beeldmateriaal (waaronder wraakporno) (artikel 254ba Sr) vallen onder de omschrijvingen van de gedragingen in de artikelen 33 tot en met 40 van het genoemde verdrag. Een dergelijke opvatting is ook terug te vinden in de memorie van toelichting bij de Wet seksuele misdrijven, in ieder geval inzake schuldaanranding en schuldverkrachting, want in de toelichting wordt overwogen dat de nieuwe strafbaarstellingen een omzetting vormen van artikel 36 van het verdrag van Istanboel.<sup>1</sup> Zou deze constatering niet moeten leiden tot uitbreiding van de delicten die worden opgesomd in artikel 3 lid 1 onder c en lid 5 Besluit internationale verplichtingen extraterritoriale rechtsmacht?

In de tweede plaats verzoekt het College de strafbaarstelling van het misbruik maken van seksueel beeldmateriaal (waaronder wraakporno) dat wordt verplaatst van artikel 139h Sr naar artikel 254ba Sr op te nemen in artikel 2 van het Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk. Artikel 139h Sr trad in werking op 1 januari 2020 en was daarmee nog niet in werking getreden toen het Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk van kracht werd op 1 maart 2019. Artikel 139h Sr werd mogelijk daarom niet in het Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk opgenomen. De strafbaarstelling voor het misbruik maken van seksueel beeldmateriaal voldoet volgens het College echter wel aan de criteria die zijn genoemd in de nota van toelichting over het opnemen van bepalingen in artikel 2 van het Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk. In artikel 2 zijn misdrijven opgenomen 'die met of met behulp van een geautomatiseerd werk worden gepleegd waarop een wettelijke strafbedreiging van minder dan acht jaren gevangenisstraf staat, maar die niettemin dermate ernstig zijn dat er een duidelijk maatschappelijk belang is bij de beëindiging van de strafbare situatie en de vervolging van de daders.' Het delict misbruik maken van seksueel beeldmateriaal kan bijvoorbeeld worden vergeleken met belaging (artikel 285b Sr), zowel wat betreft het strafmaximum als wat betreft het beschermde belang. De maximale gevangenisstraf is respectievelijk drie jaren gevangenisstraf voor belaging en twee

---

<sup>1</sup> Kamerstukken II 2022-2023, 36 222, nr. 3 (MvT), onder meer op p. 16, 19 en 33.

jaren voor het openbaar maken van een afbeelding van seksuele aard. Het beschermde belang is voor beide bepalingen – in de woorden van de toelichting bij het Besluit onderzoek in een geautomatiseerd werk – dat online ‘een inbreuk wordt gemaakt op de seksuele dan wel persoonlijke levenssfeer van een ander’.

Verder verzoekt het College om in de toelichting te verduidelijken in hoeverre de oude amvb’s nog van toepassing zijn na de inwerkingtreding van de Wet seksuele misdrijven. In de memorie van toelichting bij de Wet seksuele misdrijven is benoemd dat gezien artikel 1 lid 2 Sr na inwerkingtreding de voor de verdachte gunstigste bepalingen worden toegepast als het delict is gepleegd voor de datum van de inwerkingtreding. Zijn op het moment dat de oude strafbaarstellingen worden toegepast ook de amvb’s waarin wordt verwezen naar de oude strafbaarstellingen nog van kracht? Moet elk strafbaar feit waarbij de oude strafbaarstellingen worden toegepast dubbel worden gekwalificeerd? Het College hoopt dat in de nota van toelichting bij het Besluit tot technische aanpassing van diverse amvb’s handvatten worden opgenomen om dit soort overgangsvragen makkelijker te kunnen beantwoorden.

Hoogachtend,

M. Otte  
procureur-generaal